

2023-05-03

Status: SLUTVERSION

VA-policy

Övertorneå kommun

Vatten & Miljökonsulterna i Norr AB
Adress: Aurorum 2, 977 75 Luleå

vmkonsulterna.se

VA-policy

Beställare

Övertorneå kommun
Maria Furmark

Konsult

Vatten & Miljökonserterna i Norr AB
Aurorum 2
977 75 Luleå

Telefon: 076-147 70 03
E-post: anna.maki@vmkonserterna.se
Hemsida: www.vmkonserterna.se

Uppdragsledare: Anna Mäki
Handläggare: Anna Mäki
Granskare: Per Rendahl

LOVA är medfinansier till genomförandet av detta projekt och LOVA-medel har sökts hos länsstyrelsen.

1 Inledning

En strategisk VA-plan upprättas i syfte att uppnå en långsiktig och hållbar VA-försörjning för hela kommunen, avseende dricksvatten, spillvatten och dagvatten. VA-planen ger en heltäckande bild över VA-frågorna och underlättar därmed det dagliga VA-arbetet avseende planering, prioritering och budgetering. I vattenmyndighetens åtgärdsprogram specificeras, att "kommunerna ska genomföra en förvaltningsövergripande planering för åtgärdsprogrammets genomförande med fokus på de yt- och grundvattenförekomster där det behövs åtgärder för att miljökvalitetsnormerna ska kunna följas." VA-planeringen är en viktig del i detta. Genom att uppnå miljökvalitetsnormen för vatten nås målsättningen i EU:s vattendirektiv om god status i kommunens naturliga vatten. VA-planen syftar därmed även till att nå målsättningen i EU:s vattendirektiv.

Arbetsprocessen för den kommunala VA-planeringen delas in i tre steg (Figur 1). I det första steget beskrivs omvärldsfaktorer, förutsättningar, nuläge och vilka behov som föreligger inom kommunen i en VA-översikt. I nästa steg tas en VA-policy fram utifrån den behovsanalys som upprättats inom VA-översikten. I VA-policyn fastställs strategiska vägval för hantering av olika frågor och prioriteringsgrunder. I det sista steget utarbetas den kommunala VA-planen utifrån VA-översikten och VA-policyn. Planen omfattar såväl den allmänna anläggningen som VA-försörjningen utanför verksamhetsområdet. VA-planen utgör kommunens handlingsplan. Det är, bland annat därför, viktigt att VA-planeringen samordnas mellan olika berörda delar av en kommun.

VA-policyn anger vilka ställningstaganden som ska styra VA-planeringen samt hur prioriteringar ska göras. Policyn gäller både inom och utom kommunalt verksamhetsområde för VA och ska ligga till grund för framtida beslut, som i sin tur även är utgångspunkt för åtgärder i VA-planen. En revidering av VA-policyn och VA-planen sker lämpligen vart fjärde år i samband med ny mandatperiod.

Figur 1. Arbetsprocess för kommunal VA-planering. Ifylld box markerar vilket steg i processen som behandlas i detta dokument.

2 Ställningstaganden

2.1 Övergripande

Övertorneå kommun ska säkerställa att de kommunala VA-systemen är utformade med tillräcklig kapacitet idag och i framtiden, baserat på aktuella prognoser och planer avseende bl.a. folkmängd, vattenbehov och klimat. På så sätt kan VA-systemen bidra till en positiv samhällsutveckling.

VA-systemet ska vara långsiktigt hållbart med avseende på energi och andra resurser. Vid beslut om investeringar ska långsiktiga drift- och underhållskostnader beaktas. Där så är lämpligt ska möjligheten till effektiviseringar av VA-verksamheten genom sammankoppling av olika distributionsområden utredas.

Kommunala verksamhetsområden för vatten och avlopp ska ses över och fastställas.

Övertorneå kommun ska verka för att det kommunala VA-systemet inte försämras, för att undvika att framtida generationer ärver en underhållsskuld.

Arbetsmiljö och kompetensutveckling för personal anställd inom VA-området ska prioriteras. Genom en bra och utvecklande arbetsmiljö ska rekrytering av ny personal underlättas, och befintlig personal ska välja att arbeta vidare inom organisationen.

Övertorneå kommun ska verka för en regional samverkan, bl.a. genom samordning av fortbildning och kompetensutbyte med närliggande kommuner samt för en intern samverkan mellan de kommunala enheter som arbetar med frågor rörande vatten och avlopp.

2.2 Dricksvatten

Övertorneå kommun ska producera och distribuera dricksvatten av god kvalitet.

Det ska säkerställas att kommunen har beredskap för att hantera störningar som kan påverka vattenförsörjningen på kort och lång sikt.

Ett långsiktigt skydd mot försämringar av vattenkvalitet och vattentillgång, i form av vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter, ska fastställas för kommunens huvudvattentäkt, från vilken en stor del av kommunens invånare försörjs med dricksvatten. Dricksvattenförsörjningen ska väga tungt vid behov av prioritering mellan olika intressen.

En plan för krisberedskap inom dricksvattenområdet, inkluderande en plan för reservvatten- och nödvattenförsörjning av abonnenterna, ska finnas. I planen ska en prioriteringsordning för vattenförsörjning i krissituationer inkluderas.

Ett aktivt arbete för att motverka externa hot och hantera säkerhetsfrågor inom vattenförsörjningsområdet ska bedrivas inom Övertorneå kommun.

2.3 Avlopp

Avloppsvattnet som hanteras i kommunens anläggningar ska inte påverka miljö eller hälsa negativt.

Kommunen ska verka för en långsiktigt hållbar hantering av slam från kommunens avloppsanläggningar.

2.4 Ledningsnät

Ledningsnätets och reservoarers status ska vara så pass god att systemet bidrar till att uppfylla målen för dricksvatten, spillvatten och dagvatten.

2.5 Dagvatten

Kommunen ska arbeta aktivt för att undvika störningar vid klimat- och väderrelaterade händelser.

2.6 Enskilt VA

Kommunen ska verka för långsiktigt hållbara VA-anläggningar som inte medför risk för hälsa eller miljö, genom att regelbundet informera enskilda om det ansvar som åligger dem samt att när behov enligt gällande lagstiftning föreligger ansluta anläggningar till kommunalt VA.